

KONCERTI OPERE...

SPLITSKI VOKALNI OKTET

Već pune dvije godine u Splitu postoji i aktivno djeluje muški pjevački zbor poznat pod imenom *Splitski vokalni oktet* koji vodi dr. Petar Zdravko Blajić. Članovi Okteta su mlađi ljudi s prosjekom od tridesetak godina. Sami su se među sobom pronašli i okupili na kršćanskoj i prijateljskoj osnovi i na ljubavi prema lijepoj pjesmi, osobito kršćanske inspiracije. Maestra Blajića su kao poznanika i prijatelja zamolili da bude s njima i da zajednički rade. Prvi put su se predstavili javnosti u splitskoj katedrali 1979. u osmini Tjedna za jedinstvo kršćana; od tada su nastupali mnogo puta u najrazličitijim prilikama: na studentskim vjeronaucima, na sprovodima ili zadušnicama za pojedine članove njihovih obitelji ili njihovih prijatelja, na različitim slavljinama uz *znajane obljetnice* crkvenonacionalnog života u Splitu i okolici i posebno na Vjerskim tribinama kod otačkonventualaca na Obali u Splitu.

Kako su članovi Okteta gotovo odreda zaljubljenici u stariju crkvenu glazbu, osobito u gregorijanski koral, brzo su našli zajednički jezik sa svojim voditeljem dr. Blajićem, koji je i prije nego je pošao u Rim dobro poznao, volio i mnogo pjevao koral, a koji je u Rimu magistrirao iz gregorijanskog korala, to je svaki njihov nastup u program uključivao po nekoliko skladbi iz korala. Splitska crkvena publika počela se je polako privikavati na taj repertoar, upoznavati ga, i vjerujemo prihvaćati ga — tim više što dr. Blajić svaki nastup popratit kratkim komentarom, osnovnim informacijama o koralu i dotičnoj skladbi. Oktet je iz praktičnih i instruktivnih razloga počeo uključivati u repertoar najprije one poznatije i prihvatljivije skladbe — uglavnom strofičnog karaktera — i kroz svoje nastupe, osobito na Tribini, pratio je osnovni repertoar liturgijskog vremena.

Ni govora da se Oktet zaustavio samo na gregorijanskom koralu, premda je upravo s njim, u prvom redu, svratio pozornost na sebe, osobito glazbenije publike. Zapravo, svoje nastupe je i započeo višeglasnim skladbama iz istočne liturgije. Repertoar višeglasnih skladbi se širio i to pretežno onih homofonog stila, uglavnom hrvatskih autora.

Svakako najznačajniji nastup Oktet je imao u ožujku 1981. godine u odličnom akustičnom ambijentu splitske katedrale, i to s programom isključivo skladbi gregorijanskog korala. Taj je koncert brojna

publika oduševljeno pozdravila, a bio je i registriran s visokim ocjenama na radiju i u društvenom tisku. Spomenimo da je plakat za taj koncert izradio član zbora Stanko Alajbeg i da je taj plakat s mnogih kompetentnih mjesta ocijenjen kao likovno najuspješliji oglas jedne glazbene manifestacije kod nas.

Na završnoj Vjerskoj tribini u lipnju ove godine, koju je vodio nadbiskup dr. Franić, Oktet je otpjevao više skladbi. Publiku je osobito ponio Hallerov *Tu es Petrus*. Na orguljama je pratila maestra s. Mirta Skopljanac, koja je i inače pri ruci u svim potrebama instrumentalne pratnje Oktetu.

U kolovozu (6. VIII.) u prekrasnom ambijentu klastura samostana sv. Frane, Oktet se je predstavio publici samostalnim cjelovečernjim koncertom koji se je sastojao iz dva dijela. U prvom dijelu na programu su bile skladbe iz repertoara gregorijanskog korala, a u drugom višeglasne skladbe uglavnom hrvatskih autora. Od tih višeglasnih četiri su Ljube Stipišića. Publika je bila brojna (gotovo tri puta brojnija od one na koncertu Slovenskog okteta koji je održan dva dana ranije) i kvalificirana. Pjevanje Okteta na tom koncertu bilo je pristojno, profesionalno, homogeno i sa srcem. Između točke i točke programa dr. Blajić je nastupio i kao recitator pjesama iz hrvatske duhovne lirike. Više od samog recitiranja važniji je njegov izbor predstavljenih pjesnika i njihovih pjesama. Steta je što je i pjevačima u pjevanju i slušateljima u slušanju smetala buka s obližnjih plesnjaka.

Oktet se je afirmirao u gradu pod Marjanom i okolici kao glazbeni činilac, kao osvježenje u repertoaru i načinu pjevanja. Steta što su članovi Okteta prezaposleni raznim dužnostima i obavezama pa je vrijeme za pokuse često vrlo ograničeno. Kao glazbeni entuzijasti bez ikakve nagrade svjesni su da svojim pjevanjem vrše određeni apostolat i doprinose kulturnom i duhovnom rastu, svojem osobnom i svoje sredine.

U Oktetu pjevaju: prvi tenor Duško Videka i Ivo Gabrilo, drugi tenori Josip Bubić i Vjeko Klein, baritoni su braća Joško i Stanko Alajbeg, a basovi Nikica Čapalija i Ante Bašić. Neko vrijeme u sastavu Okteta pjevali su Neno Smodlaka i Milorad Pavić, basovi, i Jure Radić, tenor. Na nastupima solističku dionicu u napjevima gregorijanskog korala redovito pjeva Joško Alajbeg, bariton.

KONCERT U STROSSMAYEROVOJ KATEDRALI

Već više godina odbor *Đakovačkih vezova* uz tu poznatu manifestaciju slavonskog folkloru priređuje i ozbiljne priredbe, pa tako i koncerte u Strossmayerovoj katedrali-bazilici. Uz *»Vezove«* 1981. održan je ponovo koncert 4. srpnja. Nastupila su dva zbora: najbolji slavonski, pjevački zbor RKUD-a *»Đuro Salaj«* iz Slav. Broda, te domaći pjevački zbor *»Sklad«*. Program je upotpunila organistica đakovačke katedrale, s. Svjetlana Paljušević.

Đakovački pjevači tumačili su skladbe Förstera, Bortnjanskog, Kirchera, Wendlera i Griesbachera, sve a cappella. Pjevači *»Sklada«* su ozbiljno shvatili zadatak i dobro uvježbali program, koliko im njihove ne prebrojne snage dopuštaju. Imaju sposobna i poljetna dirigenta, Vinka Brezovara, pa budu li im se i dalje omogućavali ozbiljni nastupi, još će napredovati.

Brodani su poznati kao jedan od zborova koji nešto znači i u jugoslavenskim razmjerima, ujednačenih dionica, ali ipak s boljim muškim glasovima. Osetljivije skladbe Cherubinija i Lisinskog izveli su uz pratnju orgulja, na koru, ostali dio programa (Arcadelt, di Lasso, Brucknerova *Ave Maria*, J. S. Bach, Mokranjac i Tajčević) a cappella. Taj dio izveli su, razumljivo, u sredini lađe crkve, no kako nisu navikli na nastupe u tom akustičkom ambijentu, očito im je smetao odjek. Njime je posebno izgubila na ljepoti di Lassova *Echoliad*. Ipak, pod vodstvom vrlo

dobra dirigenta prof. Josipa Jerkovića, ostavili su veoma povoljan dojam i želju da se češće čuju i u Đakovu, i u Slavoniji izvan njihova Broda.

Svjetlana Paljušević očito dobro poznaje orgulje svoje katedrale, također tehniku sviranja i ima dobru opću glazbenu naobrazbu. I njoj nedostaju češći koncertni nastupi, što će uz razumijevanje Đakovačkih vezova očito steći. Dodajmo još da je koncert bio dobro posjećen.

A. R.

GLAZBENI ŽIVOT U OSIJEKU U DRUGOM DIJELU SEZONE 1980/81.

Od početka kalendarske godine 1981. pa do ljetnog »zatišja« koncertna sezona u Osijeku imala je daljnjih šest koncerata u pretplati, pa kad tome dodamo nastup Bečkih komornih solista za odrasle i za Muzičku omladinu, još neke koncerte za mlade ljubitelje glazbe i uobičajene nastupe učenika Muzičke škole »Franjo Kuhač« — proizlazi da je i ova sezona uspješno završena.

To prije, što u glazbene doživljaje valja pribrojiti i Memorial »Franjo Krežma« (o čemu smo već pisali), deseti Festival tamburaške glazbe Jugoslavije i, dakako, redovnu djelatnost glazbene grane osječkoga Hrvatskog narodnog kazališta.

Redovnu sezonu u novoj je godini otpočeo duo Tonko Ninić — Darko Petrinjak (violina i gitara) izvođeci šest sonata Nicola Paganinija. Poznati Ninićev temperament, uigranost dua i vjerno tumačenje autorovih zamisli, a također blještavost Paganinijevih glazbenih misli — ostavili su vrlo povoljan dojam na ne dovoljno popunjenu dvoranu. Taj koncert bio je 12. siječnja 1981.

Već 9. veljače bio je drugi: prvi koncertni nastup pred »svojom« publikom imala je solistica Opere HNK Osijek, Olga Vulić. Program je vrlo dobro odabrala: značajne autore, ali s nešto manje zahtjevnim skladbama, što je najbolji put za mlade pjevače. U prve dijelu koncerta pjevala je djela najistaknutijih njemačkih skladatelja tog žanra: Schuberta, Brahmsa i Huga Wolfa (istaknimo impresivno tumačenu Goethe-Wolfovnu pjesmu *Anakreons Grab*), u drugome dijelu našega autora Milana Prebände i vrlo snažno tumačeni ciklus M. Musorgskog *Dječja sobica*. Klavirsku pratnju dao je Osječanin Teodor Sobović.

Početkom ožujka (2. III.) prvi put je gostovao u Osijeku klarinetist iz Novog Sada Nikola Srdić, uz klavirsku pratnju Nade Kolundžije. Mladi, ali već poznati klarinetist izvodio je djela C. Widora, Saint-Saënsa, G. Meistera, Poulencsa, svog profesora Bruna Bruna i A. Obradovića. Gast se predstavio kao umjetnik izvanredne tehnike, poleta i sklonosti modernijim skladbama, koje su mu posebno uspjele.

Krajem istog mjeseca (23. ožujka) gostovao je proslavljeni naš i veoma popularni ansambl *Zagrebački solisti*, uz dva duhačka solista, oboje iz Ljubljane: flautistice Irene Grafenauer i trubača Stanka Arnolda. Oni su izveli po jedan Telemannov koncert za svoje instrumente: za trubu i gudače u D-duru i za flautu i gudače u a-molu. Stanko Arnold nastupio je u Osijeku prvi put i ostavio vrlo dobar dojam, dok je Irena Grafenauer gostovala već drugi put i pokazala znatan napredak, pogotovo u interpretativnom smislu, od svog prvog koncerta. Zagrebački solisti izveli su još po jednu skladbu Frana Parača, Josefa Suka i Dimitrija Šostakovića, a u dodatku po jedno manje djelo Bartóka i Mozarta.

Sovjetski pijanist Mihail Pletnjov koncertirao je 9. travnja. Izvodio je djela što se nalaze na standardnim programima (J. S. Bach, Scarlatti, Beethoven, Prokofjev i Čajkovski, u dodatku), ali na nestandardan način. Pletnjovljevo traganje za novim mogućnostima izražajnosti daje mu velike prednosti, ali ga dovodi i u opasne situacije. Veći dio njegova programa oduševio je slušatelje (posebice Prokofjev), ali

eksperimentiranje može postati samo sebi svrhom, a tome se u Beethovenovoj *Sonati u F-duru op. 10 br. 2* gost opasno približio.

Službena sezona završena je neobično impresivno: gostovanjem 13. svibnja *Slovačke filharmonije*, sa zborom i orkestrom, uz glazbeno vodstvo dirigenta Libora Peška. Gosti su u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla izveli *Dvořakovu Stabat mater za sole, zbor i orkestar op. 58*. Bila je to nezaboravna izvedba, stilski tako pouzdana i autentična, kao što to mogu samo zemljaci autora, kad su još k tome ozbiljni umjetnici. A to zacijelo jesu i dirigent i solisti (Magdalena Hajóssyova, sopran, Vera Soukopova, mezzosopran, najkompletnija umjetnica među gostima, zatim tenor Vojtech Kociam i bas Sergej Kopčak) i zbor koji je uvijek zborovođa Lubomir Mátl. Osječani, željni takvih izvedbi, ispunili su crkvu do posljednjeg sjedala (a uz redovne klupe dodano je i dosta stolica) i nagradili goste dugotrajnim, zaslužnim odobravanjem.

Austrijski kulturni institut u Zagrebu omogućio je Osječanima da 18. ožujka čuju i *Bečke komorne soliste* (Beatrix Dutak-Kessler, Alfred Dutak, Walter Sengstschmid i Wolfgang Kuttner). Program nas je upoznao s francuskim skladateljima s razmeđa baroka i rokoka, poznatim Couperinom i Leclaircom, te danas već pomalo zaboravljenim Blavetom, de Boismortierom, de Hotteterrom i Naudotom, pa je već zbog toga zaslužio priznanje, unatoč činjenici da austrijski solisti nisu među vrhunskima u svojoj zemlji. No, njihov predan rad na njegovanju stare glazbe, te težnja da slušatelje upoznaju s malim glazbenim formama zavrijedili su da ih čujemo, to prije što su osim koncerta za građanstvo dali i posebni za Muzičku omladinu.

Festival tamburaške glazbe Jugoslavije sve više gubi karakter ozbiljne tamburaške priredbe, a sve veća pažnja poklanja se »Zvucima Panonije«, priredbi posljednjeg dana kad se, ponekad čak i besmisleno, pokušava karakterističan zvuk tamburaškog orkestra uskladiti s efemernim težnjama »zabavnjastva« i tipičnim pjevanjem u kojem vještina služenja mikrofonom nadomještuje prirodno odabrani i školovanjem formirani glas. Ipak, festival ima još uvijek smisla, ponajviše što okuplja i pionirske orkestre, što znači da tamburaštvu ne prijeti odumiranje. Nažalost, forsiranjem »revijalne priredbe« i njenim rastom na uštrb čisto tamburaških nastupa, može se pitati neće li se ti mladi tamburaši, koji se tako zdušno okupljaju, uputiti pogrešnim tragom?

Opera HNK Osijek imala je u tom razdoblju dijele vrlo uspjele premijere: Gotovčeve Jadranske duologije (*Stanac i Dalmaro*) i temeljitu obnovu Donizettijeva *Ljubavnog napitka*. Jadranska duologija vrijedno je i zanimljivo djelo, dobro izvedeno i izvrsno primljeno, pa se unatoč tome ubrzo našla skinuta s repertoara! Dijelom su za to »zaslužni« problemi s pjevačima (gost u Dalmaru), više ipak nerazumijevanje za probleme kazališta u sredini što se i inače nije proslavila stavom prema toj staroj osječkoj umjetničkoj ustanovi (problem zgrade ne samo da se ne rješava nego nema ni izgleda u povoljno rješavanje!). Izvodio, makar i s malo predstava, ali s uspjelim predstavama, zaslužili su da ostanu zabilježeni: dirigirao je Antun Petrušić, režirala Nada Murat, glavne uloge u *Stancu* tumačili su Velimir Zgrablić, Ljiljana Tudaković, Luciano Manzin, Ferdinand Zovko i Mirko Čagljević, a u *Dalmaru* Stjepica Petrušić, gost Šime Mardešić, Branka Galić, Ferdinand Zovko, Velimir Zgrablić i Mirko Čagljević.

Vrlo uspjeti, razigrani i poletni *Ljubavni napitak* dirigirao je i uvijek zbio Željko Miller, uz redateljicu Nadu Murat. Glavne su uloge tumačili Olga Vulić, Luciano Manzin, izvanredni gost Zlatko Foglar, Velimir Zgrablić, uz zbor i skromni balet HNK Osijek.

Krajem ožujka HNK je organiziralo gostovanje *Baleta Narodnoga kazališta Pečuh* iz Mađarske, s *Baletnom večeri* gdje su bile koreografije na glazbu